

بلژیک در آستانه تجزیه

بلژیک به عنوان یکی از پایه‌گذاران اصلی اتحادیه اروپا این روزها با مشکلات جدی‌ای روبه‌رو است که ممکن است سرنوشت این کشور و کل اروپا را تحت‌تأثیر قرار دهد.

عبدالله آلبوغیش: بلژیک به عنوان یکی از پایه‌گذاران اصلی اتحادیه اروپا این روزها با مشکلات جدی‌ای روبه‌رو است که ممکن است سرنوشت این کشور و کل اروپا را تحت‌تأثیر قرار دهد.

وحدت سیاسی و ارضی بلژیک در پی این بحران جدی، در آزمون جدی قرار گرفته است. در ماه اکتبر حزب جدایی طلب بلژیک تحت عنوان ائتلاف فلندرز جدید توانست اکثریت آرا را در انتخابات شوراهای محلی در بخش هلندی زبان این کشور از جمله در بندر آنتورپ به دست آورد.

بدین ترتیب رهبر این حزب جدایی طلب به زودی شهردار آنتورپ دومین شهر بزرگ بلژیک خواهد شد تا به حاکمیت 90 ساله سوسیالیست‌ها پایان دهد. با این پیروزی فراگیر در بخش شمالی بلژیک، امید جدایی طلبان برای تجزیه کشور بیش از پیش تقویت می‌شود. از همین رو به محض اعلام نتایج انتخابات شوراهای محلی در این بخش از کشور، رهبر جدایی طلبان خواستار استقلال بیشتری برای بخش هلندی زبان در شمال کشور شد.

پیش از این و در انتخابات پارلمانی سال 2010 هم یکی از احزاب ائتلاف جدایی طلب در کشور در انتخابات توانسته بود آرای فراوانی را از آن خود کند و یکی از اساسی‌ترین علل بی‌دولت ماندن بلژیک برای طولانی‌ترین مدت در این کشور، یعنی 541 روز همین موضوع بود.

کشور فدرال بلژیک مرکب از سه ترکیب زبانی است: والونیا در جنوب که به زبان فرانسوی صحبت می‌کنند، فلاندرزها در بخش شمالی با زبان هلندی و اقلیتی آلمانی زبان در شرق این کشور. بلژیک نه تنها با تفاوت‌های زبانی بلکه با عدم توازن اقتصادی هم دست به گریبان است به طوری که بیکاری در والونیا دو برابر منطقه هلندی زبان است.

اما بلژیک تنها کشور اروپایی نیست که جنبش‌های جدایی طلبانه در آن به طور فزاینده‌ای محبوبیت یافته است بلکه برای نمونه اسکاتلند هم تحرکاتی جدی را به سوی کسب استقلال از بریتانیای متحد آغاز کرده است. دیوید کامرون، نخست‌وزیر انگلیس و آلکس سالموند، وزیر اعظم اسکاتلند توافقنامه‌ای را اخیراً امضا کرده‌اند که براساس آن نقشه‌راهی برای برگزاری رفراندوم درباره استقلال اسکاتلند در پاییز 2014 ترسیم می‌شود.

البته این درحالی است که براساس نظرسنجی‌های اخیر درباره استقلال اسکاتلندی‌ها از انگلیس، صرفاً یک سوم مردم اسکاتلند از موضوع کسب استقلال اعلام حمایت کردند و در مقابل، 53 درصد خواستار بقا و متحد ماندن با انگلیس بودند. ایالت کاتالونیا یکی از مناطق غنی اسپانیا هم که مجبور است بخشی از ثروت خود را در میان دیگر مناطق کشور بحران زده توزیع کند همین رویکرد جدایی طلبانه را دارد. دولت ناسیونالیست کاتالونیا به طور ناگهانی اعلام کرده که انتخاباتی را در ماه نوامبر جاری برگزار می‌کند که می‌تواند به رفراندوم درباره کسب استقلال منجر شود.

آلستر نیوتن، تحلیلگر ریسک سیاسی در مرکز تحقیقاتی و پژوهشی اروپا معتقد است که اگرچه احتمال تجزیه در بلژیک همچنان نسبتاً اندک است، با این حال، نتیجه انتخابات می‌تواند روند رخدادهای دیگر را در منطقه تسریع بخشد. نیکولاس سپیرو، رئیس مرکز تحقیقاتی سپیرو درباره ریسک حاکمیت‌ها با این ایده چندان موافق نیست. وی می‌گوید: هرچند پیروزی ائتلاف جدایی طلبان در بلژیک مطالبات آنها را بیشتر کرده و با بحران منطقه یورو تقویت شده و وارد مرحله جدیدی شده‌اند، با این حال نباید به ابعاد و حجم نتایج این انتخابات محلی فراوان تکیه کرد. انتخابات فدرال دو سال دیگر برگزار و تجزیه بلژیک با مشکلات قانونی، سیاسی و اقتصادی مواجه خواهد شد.

سال گذشته رتبه اعتباری بلژیک یک درجه کاهش یافت و این امر نگرانی‌هایی را درباره فشارهای مالی در این کشور دامن زد، با این وجود سپیرو معتقد نیست که نتایج انتخابات چندان تأثیری بر رتبه اعتبار مالی بلژیک گذاشته باشد. او تأکید می‌کند که این احتمال بعید است که نتایج انتخابات بر رتبه اعتباری کشور تأثیر فراوانی گذاشته و آن را کاهش دهد.